

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

Krajowa Konsultacja NON-VIOLENT CHILDHOODS; MOVING ON FROM CORPORAL PUNISHMENT IN THE BALTIC SEA REGION

29.11.2017–1.12.2017

Biuro Rzecznika Praw Dziecka,
Warszawa 00-450 ul. Przemysłowa 30/32

PROGRAM

I dzień 29.11.2017 (środa)

godz. 9:30–10:00

Otwarcie Krajowej Konsultacji w ramach projektu „Non – violent childhoods; moving on from corporal punishment in the baltic sea region”

- polski partner projektu – Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak
- realizatorzy projektu children at Risk Unit CBSS – Turid Heiberg, Daja Wenka, Anna Henry
- koordynator RPD ds. realizacji projektu w Polsce „Non-violent Childhoods.” – dr hab. Ewa Jarosz

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

Ochrona dzieci przed przemocą w działaniach agend, urzędów państwowych oraz służb

godz. 10:00–11:30

---

1. Działania i inicjatywy Rzecznika Praw Dziecka w zakresie ograniczania przemocy wobec dzieci w Polsce.

- Marek Michalak – Rzecznik Praw Dziecka
- Beata Sobocińska – Dyrektor Zespołu Edukacji i Wychowania w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Ewelina Buś – Referent Prawny w Zespole Edukacji i Wychowania w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Agata Jaształ – Dyrektor Zespołu Spraw Międzynarodowych i Konstytucyjnych w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Katarzyna Czaj-Trzcńska – Dyrektor Zespołu Spraw Społecznych i Prawa Administracyjnego w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Ewelina Rzeplińska-Rogalska – Dyrektor Zespołu Spraw Rodzinnych i Nieletnich w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Katarzyna Tomaszewska – Adwokat w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Elżbieta Szadura-Urbańska – Psycholog Dziecięcego Telefonu Zaufania w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Maciej Stadtmüller – Starszy Referent w Dziale Komunikacji w Biurze Rzecznika Praw Dziecka
- Bartosz Sowier – Dyrektor Gabinetu w Biurze Rzecznika Praw Dziecka

2. Wprowadzenie zakazu bicia dzieci – proces legislacyjny oraz kontekst społeczny (argumentacje za i przeciw)

- Magdalena Kochan – Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

3. Aktualne prawne instrumenty ochrony dzieci przed przemocą w Polsce

- Aneta Mikołajczyk – Specjalista w Zespole Spraw Rodzinnych i Nieletnich w Biurze Rzecznika Praw Dziecka

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

4. Rola nowelizacji Kodeksu karnego w zwiększeniu ochrony prawnokarnej dzieci

- Agnieszka Rękas – Główny Konsultant ds. Prawnych w Biurze Rzecznika Praw Dziecka

godz. 11:30–11:45 Przerwa kawowa

godz. 11:45–13:30

Działalność państwa i jego instytucji w zakresie ochrony dzieci przed przemocą.

- a) Działania w sprawie ograniczania przemocy wobec dzieci: statystyki, dobre praktyki, trudności, aktualne propozycje

Parlamentarzyści:

Mieczysław Augustyn – Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Władysław Kosiniak-Kamysz – Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Monika Rosa – Posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Resorty:

Paulina Malujda – Starszy Specjalista w Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej w **Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

Jakub Tietz – Główny Specjalista w Wydziale Pomocy Pokrzywdzonym oraz Prześstępstw przeciw Rodzinie i Opiece Departamentu Spraw Rodzinnych i Nieletnich w **Ministerstwie Sprawiedliwości**

Agnieszka Rodkiewicz-Bogusławska – Starszy Specjalista w Departamencie Wychowania i Kształcenia Integracyjnego w **Ministerstwie Edukacji Narodowej**

Krzysztof Brzózka – Dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i **Katarzyna Michalska** – Główny Specjalista ds. przemocy w rodzinie w Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przedstawiciele **Ministerstwa Zdrowia**

Służby:

podkom. Marta Świnecka, podkom. Małgorzata Wagner - Ekspertki w Wydziale Prewencji Biura Prewencji Komendy Głównej Policji

Agendy kontrolne:

Justyna Lewandowska – Dyrektor Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w **Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich**

Anna Dudkowska i Olga Zabołewicz – Departament Edukacji Społecznej i Współpracy Międzynarodowej **Generalnego Inspektora Danych Osobowych**

Renata Durda, Mirosława Kątna – Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

b) Narodowa Strategia na Rzecz Walki z Przemocą wobec Dzieci

Marek Michalak – Rzecznik Praw Dziecka i **Agnieszka Rękas** - Główny Konsultant ds. Prawnych w Biurze Rzecznika Praw Dziecka

godz. 13:30–14:30 Lunch

godz. 14:30–16:30 _____

Działania służb i profesjonalistów w obszarze ograniczenia przemocy wobec dzieci

- Paulina Forma – *Wokół kompetencji służb chroniących dzieci przed przemocą. Przykład lokalnych świątokrzyskich działań i dobrych praktyk Zespołów Interdyscyplinarnych.*
- Paula Klemińska – *Przemoc wobec dzieci z perspektywy Zespołu Interdyscyplinarnego.*
- Piotr Hartman – *Czy lekarz może pomóc dziecku krzywdzonemu przemocą w rodzinie?*
- Ewa Milewska-Celińska – *Zgłoszenie przemocy w rodzinie względem dziecka i działania podejmowane w praktyce sądowej przez strony i pełnomocników.*

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

- Katarzyna Tomaszewska, Urszula Panasiuk – *Zgłoszenie przypadków przemocy w rodzinie względem dzieci – perspektywa praktyków Biura Rzecznika Praw Dziecka.*
- Ewa Urban, Mirosław J. Wysocki – *Przemoc wobec dzieci – podejmowanie interwencji przez pracowników ochrony zdrowia.*
- Teresa Nowacka – *Działania interdyscyplinarne podejmowane na terenie gminy Piecki (powiat Mrągowo) przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i współpracujące podmioty, na rzecz diagnozowania zjawiska przemocy wobec dzieci, ochrony dzieci przed przemocą, tworzenia środowiskowych form wsparcia, oraz wczesnej interwencji.*
- Krzysztof Stasiak - *Rola kuratora sądowego w systemie ochrony dziecka przed stosowaniem przemocy.*
- Sędzia Dorota Trautman – *Instrumenty prawne w ochronie dzieci przed przemocą.*

Dyskusja otwarta

godz. 16:00–16:30 _____

Podsumowanie dnia

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

Krajowa Konsultacja NON-VIOLENT CHILDHOODS; MOVING ON FROM CORPORAL PUNISHMENT IN THE BALTIC SEA REGION

29.11.2017–1.12.2017

Biuro Rzecznika Praw Dziecka,
Warszawa 00-450 ul. Przemysłowa 30/32

PROGRAM

II dzień 30.11.2017 (czwartek)

Praktyka działań na rzecz ochrony dzieci przed przemocą i eliminacji kar cielesnych – aktywność społeczeństwa

Działania organizacji pozarządowych i wyznaniowych na polu krajowym i lokalnym: dobre praktyki w obszarze ochrony dzieci przed przemocą, działania na rzecz eliminacji kar cielesnych

godz. 10.00–11.15 _____

Część I – NGOs-y

- Instytut Psychologii Zdrowia PTP – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia", Renata Durda – *Programy kompetencji wychowawczych prowadzone przez "Niebieską Linie"*.
- Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia", Anna Wiechcińska-Szymańska – *Praca z dorosłymi – praca z dziećmi?*

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

Doświadczenia Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia.

- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Renata Szredzińska – *Jak wspierać rodziców małych dzieci w wychowaniu bez przemocy – doświadczenia Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.*
- Komitet Ochrony Praw Dziecka, Mirosława Kątna – *Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i rozpoznawanie pomocy – z doświadczeń KOPD.*
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Jolanta Szklarska – *Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - 100 lat troski o rodzinę; Tepedowski system wspierania dziecka i rodziny.*

godz. 11:15–11:30 Przerwa kawowa

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA, Anna Lechowska – *Wspólne pomaganie – praktyki lokalnej współpracy interdyscyplinarnej w zakresie pomocy dzieciom krzywdzonym*
- WHO – Paulina Karwowska
- UNICEF Polska, Agnieszka Telusiewicz-Pacak, Ewa Falkowska – *Przemoc wobec dzieci w kontekście międzynarodowym.*
- Fundacja Ocalenie
- Lambda Warszawa
- Fundacja Mederi, Joanna Cielecka-Kuszyk – *Profilaktyka przemocy wobec dzieci w działaniach Fundacji Mederi.*

13:30–14:30 Lunch

godz. 14:30–16:45

Część II – Rola różnych podmiotów społecznych w ochronie dzieci przed przemocą.

a) Kościoł i organizacje wyznaniowe

-

- Marta Chomaniuk – *Ochrona dzieci przed krzywdzeniem w Specjalistycznych Placówkach Wsparcia Dziennego na przykładzie działalności ELEOS Prawosławnego Ośrodka Miłosierdzia.*
- Ks. Piotr Sadkiewicz – *Duszpasterstwo parafialne w ochronie dzieci przed przemocą*
- Ojciec Adam Żak, Ewa Dziewońska – *Błędne koło przemocy. Jak je przetrwać – zadania dla Kościoła.*

b) Organizacje i działania mniejszości narodowych i etnicznych

- Polskie Forum Migracyjne - Agnieszka Kosowicz, Marta Piegat-Kaczmarczyk – *Przemoc wobec dzieci w rodzinach uchodźczych - jak skutecznie reagować?*
- Marek Masalski
- Ks. Marcin Schmidt
- Ks. Prof. Adam Solak

Dyskusja: Możliwości i ograniczenia poprawy, intensyfikacji działań oraz tworzenia koalicji na rzecz eliminacji kar cielesnych i ochrony dzieci przed przemocą

godz. 15:30–15:45 Przerwa

godz. 15:45–16:45 _____

c) Wykorzystanie mediów tradycyjnych i nowych mediów do ochrony i profilaktyki przemocy wobec dzieci w tym eliminacji kar cielesnych – możliwości – dyskusja

- Daria Bielenin-Palęcka
- Iwona Guzowska
- Justyna Kopińska
- Agata Kwiatkowska-Szczepańska

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

- Maciej Stadtmüller
- Justyna Suchecka
- Malina Wieczorek
- Dorota Zawadzka

godz. 16:45–17:00 _____

Posumowanie dnia

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

Krajowa Konsultacja NON-VIOLENT CHILDHOODS; MOVING ON FROM CORPORAL PUNISHMENT IN THE BALTIC SEA REGION

29.11.2017–1.12.2017

Biuro Rzecznika Praw Dziecka,
Warszawa 00-450 ul. Przemysłowa 30/32

PROGRAM

III dzień 01.12.2017 (piątek)

**Badania nad przemocą wobec dzieci: wyniki badań oraz problemy dotyczące badań.
Udział dzieci w badaniach zjawiska. Problem naukowej ewaluacji działań**

godz. 10:00–11:15 _____

Część I – Wyniki aktualnych polskich badań nad przemocą wobec dzieci.

- Ewa Jarosz – *Przemoc w wychowaniu w Polsce – obraz problemu na tle społecznej aprobaty, opinii co do działań oraz deklaracji rodziców.*
- Joanna Włodarczyk – *Klaps za karę. Wyniki badania dotyczącego postaw i stosowania kar fizycznych w Polsce.*
- Albert Terelak, Sebastian Kołodziejczyk – *Domowa przemoc psychiczna i fizyczna wobec dzieci i młodzieży szkolnej. Metodologiczne problemy badań społecznej skali zjawiska przemocy w rodzinie – doświadczenia z badań w województwie zachodniopomorskim.*

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

- Monika Czyżewska – *Przemoc wobec dzieci – przegląd wybranych sondaży ostatniej dekady.*
- Agnieszka Izdebska – *Współczesne merytoryczne, etyczne oraz metodologiczne aspekty prowadzenia badań nad przemocą w wychowaniu dzieci.*

11:15–11:30 Przerwa kawowa

godz. 11:30–13:30

Część II – Problemy w badaniach zjawiska przemocy w wychowaniu, tworzenie danych oraz statystyk na temat zjawiska i jego charakteru – aspekty metodologiczne, etyczne, prawne. Udział w badaniach - konsultowanie się z dziećmi w realizacji badań i diagnozach zjawiska – dyskusja.

Uczestnicy:

Anna Fidelus, Anna Grabowiec, Adrian Gwóź, Dominik Janus, Michalina Horbatowska, Cezary Kurkowski, Agnieszka Latoś, Bartek Maksymowicz, Krystyna Marzec-Holka, Mateusz Mielczarek, Grażyna Poraj, Sylwia Różycka-Jaroś, Artur Ryszkiewicz, Monika Sajkowska, Jakub Sikora, Barbara Smolińska-Theiss, Karina Szafrńska, Zofia Szarota, Renata Szredzińska, Dominika Szymala, Nikola Śliwa, Maciej Tanaś, Mateusz Wieczorek, Malwina Wilińska, Hanna Żuraw

13:30–14:30 Lunch

godz. 14:30–16:00

Eliminacja kar cielesnych w wychowaniu – perspektywa obu stron: dzieci oraz rodzice, rodzice zastępczy, wychowawcy, opiekunowie, nauczyciele

Dyskusja stolikowa, uczestnicy:

Iwona Adamczyk, Elżbieta Adamska-Śmigrodzka, Karolina Bąkowska, Jerzy Borowski, Urszula Drozdowska, Bożena Dzitowska, Adrian Gwóź, Michalina Horbatowska,

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Global Initiative to
End All Corporal Punishment
of Children

Dominik Janus, Robert Klimkiewicz, Elżbieta Kołomańska, Joanna Luberacka-Gruca, Bartek Maksymowicz, Mateusz Mielczarek, Agnieszka Piekarcz, Katarzyna Rychlicka-Maraszek, Artur Ryszkiewicz, Jakub Sikora, Agnieszka Skierkowska, Anna Sobiesiak, Dominika Szymała, Nikola Śliwa, Bartłomiej Widawski, Mateusz Wieczorek, Malwina Wilińska, Elżbieta Wiśniewska, Anna Wójcik

godz. 16:00–16:30

Podsumowanie Krajowej Konsultacji

This project is co-funded by the European Union under the Rights, Equality and Citizenship Programme 2014–2020. This publication reflects the views only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.